

DATE ASUPRA ASOCIAȚIEI *MALVETUM PUSILLAE*
MORARIU 1943 DIN TRANSILVANIA

de FLORICA JULA

În anii 1968 și 1969 am studiat mai multe fitocenoză din Clasa *Chenopodietea* Br. — Bl. 1951(s.str.), em Soó 1961, din care vom prezenta date asupra asociației *Malvetum pusillae* Morariu 1943 (*Malvetum neglectae-pusillae* Soó 1961 p.p.), asupra căreia la noi există numai date sporadice.

Primul care face o descriere a acestei asociații de buruieni ruderales din mai multe localități din țară este I. MORARIU (2), care consideră ca specii caracteristice pe *Malva pusilla*, *Urtica urens*, *Verbena officinalis* și *Malva neglecta*. Această asociație de buruieni a mai fost studiată în județul Bihor la Salonta(4). I. MORARIU încadrează această asociație în alianța *Polygonion avicularis* Aiching. 1933, Ord. *Chenopodietalia* Br. — Bl 1931. UBRIZSY în 1948—1949 (6) acceptă asociația lui I. MORARIU, o încadrează în aceeași alianță, dar trece alianța în Ord. *Oenopordetalia* Br. — Bl. et Tx. 1943. FELFÖLDY L. încă din anul 1942 (1) descrie această asociație sub denumirea de *Malva neglecta* ass.

TÜXEN R. în 1950 (7) încadrează asociația *Malvetum pusillae* 1943 în Ord. *Chenopodietalia albi* Tx. et Lohm. 1950, alianța *Sisymbrium officinalis* Tx., Lohm. et Prsg. 1950 și indică specii regionale de recunoaștere pe *Malva pusilla*, *Malva neglecta*, *Urtica urens*. Această clasificare o utilizăm și noi în prezenta lucrare.

SOÓ R. (5) din anul 1961 interpretează as. *Malva neglecta* Felföldy 1942 și *Malvetum pusillae* Morariu 1943 drept consociații la asociația *Malvetum neglectae — pusillae* Soó 1961, concepție care se apropie de cea a lui Tüxen (7) după care asociațiile apropiate de *Malvetum pusillae* Morariu 1943 (ex. as. *Datura-stramonium — Malva neglecta* Lohm. 1950, as. *Urtica urens-Malva neglecta* (Knapp 1945) Lohm. 1950, etc.), descrie sub diferite denumiri, însă apropiate ecologic și ca structură floristică, ar fi bine să fie cuprinse într-o singură grupă de asociație.

În clasificarea vegetației nitrofile din România din 1967 I. MORARIU (3) consideră *Malvetum pusillae* Morariu 1943 ca o asociație mai răspândită la câmpie în locuri joase, prin sate și periferia orașelor, independentă de as. *Malva neglecta* Felföldy 1942, care este sporadică prin localitățile regiunii deluroase, fără a indica însă speciile caracteristice acestor asociații.

Asociația *Malvetum pusillae* Morariu 1943 am studiat-o în județul Cluj și Județul Bistrița-Năsăud, pe marginea drumurilor și a șanțurilor precum și în curțile caselor. Aceasta acoperă locuri cu soluri bogate în azotați mai puțin uscate, iar uneori, datorită umbririi, mai umede.

Pe baza materialului studiat de noi considerăm că nu este vorba în cadrul asociațiilor amintite de MORARIU (3) despre 2 asociații. Nici criteriile delimitării subasociației nu pare motivată pe baza datelor din literatura publicată pînă

in prezent. De aceea in interpretarea noastră vom prezenta ridicările floristice dominate de *Malva neglecta* drept facies in cadrul asociației *Malvetum pusillae* Morariu 1943 (Tabel 1. nr. 4 și 5).

Datele releveurilor: 1. Cluj, Str. Aurel Vlaicu, spre Someșeni, marginea drumului, 300 m.s.m., 22 VI. 1969; 2. Cluj, Vama Chinteni, str. Finațelor, marginea drumului, 360 m.s.m., 25 VI. 1969; 3. Cluj, str. Mănăstur, curtea I.C.A. R-ului, 350 m.s.m., 24 VII. 1960 (D. Pázmány); 4. Feleac, drum spre Aiton aproape releu de televiziune, 710 m.s.m., 3 IX. 1968; 5. Sîngeorz-băi, in spatele gării, lângă drum, 450 m.s.m., 18 VIII. 1968.

In releveurile 1 și 2 *Polygonum aviculare* cu valorile A-D mai ridicate arată o scădere a azotaților din sol și caracterul mai bătătorit al solului.

Spectrul floristic al asociației: Eua = 40,50%, Cosm = 21,51%, Adv = 11,39%, Cp = 7,97%, Med = 5,06%, Eu = 5,06%, Ec = 1,26%.

Spectrul formelor biologice: Th = 60,50%, H = 30,37%, TH = 5,06%, G = 2,53%, MM = 1,26%. Dintre cele 79 specii in asociația *Malvetum pusillae* Morariu 1943, dintre care 43 numai într-un singur releu, predomină terofitele (Th 60,50%, TH 5,06% urmate de hemicriptofite (H 30,37%). In ce privește spectrul floristic se remarcă dominanța speciilor eurasiatice (40,50%) urmate de speciile cosmopolite (21,51%).

Tabel 1

Chenopodieta Br. — Bl. 1951 (s.str.), em. Soó 1961

Chenopodieta *albi* Tx. et Lohm. 1950

Sisymbrium officinalis Tx., Lohm. et Prsg. 1950

Malvetum pusillae Morariu 1943

		Nr. releveului					
		1	2	3	4	5	
E.f.	F.b.	300	360	350	710	460	
	Altitudinea m.s.m.						
	Expoziția		SE	—	S	SE	
	Inclinarea grade		15	—	5	15	K
	Supraf. rel. mp	5	25	1	5	25	
	Acoperirea %	80	85-90	100	85-90	85-90	
	N. speciilor	28	31	14	24	20	

Malvetum pusillae

Eu	Th	Malva pusilla	3	2	5	—	—	III		
Cosm	Th	Urtica urens	+	—	—	—	+	III		
Eua	Th	Malva neglecta	—	—	—	3	4	4	5	II

Sisymbrium officinalis

Cosm	Th	Polygonum aviculare	1-2	3-4	+	+	—	V
Cosm	H	Plantago major	—	—	1	+	—	III
Eua	Th	Lepidium rudemale	+-1	—	+	—	—	III
Eu	H	Lolium perenne	—	+-1	—	1	—	II
Cosm	Th	Amaranthus retroflexus	—	—	—	—	—	I
Cosm	Th	Anthemis cotula	—	—	—	—	+	I
Cp	Th	Hordeum murinum	—	—	—	—	—	I
Adv	Th	Matricaria matricarioides	+	—	—	—	—	I
Eua	Th	Sisymbrium sophia	+	—	—	—	—	I

Tabel 1 (continuare)

E.f.	F.b.	Nr. releveului	1	2	3	4	5	K
<i>Chenopodieta</i> <i>albi</i>								
Eua	Th	Sisymbrium officinale	+	+	—	+	+	IV
Cosm	Th	Popa annua	+	+	—	1	—	III
Eua	TH	Arctium tomentosum	—	1-2	+	—	—	II
Cosm	Th	Capsella b. pastoris	+	—	—	+	—	II
Cosm	TH	Chenopodium album	+	—	—	—	+	II
Eua	Th	Matricaria chamomilla	—	+	+	—	—	II
Cp	H	Artemisia absinthium	—	+-1	—	—	—	I
Adv	Th	Artemisia annua	—	—	—	+	—	I
Eua	Th	Arctium lappa	—	—	—	—	+	I
Eua	Th	Chenopodium glaucum	+	—	—	—	—	I
Cosm	Th	Galinsoga parviflora	—	—	—	+	—	I
Cosm	Th	Polygonum lapathifolium	1-2	—	—	—	—	I
Adv	Th	Veronica persica	+	—	—	—	—	I
Eua	Th	Xanthium strumarium	—	+	—	—	—	I
<i>Insofitoare</i>								
Eua	H	Taraxacum officinale	—	—	+	+	+	IV
Eua	H	Cichorium intybus	—	—	+	+	+	III
Eua	TH	Daucus carota	—	+	+	—	—	III
Eua	Th	Medicago lupulina	+	+	—	+	—	III
Cosm	H	Urtica dioica	—	—	—	+	+	III
Cosm	H	Achillea millefolium	—	—	—	2	+	II
Ec	H	Ballota nigra	—	—	+	—	—	II
Eua	G	Cirsium arvense	+	—	—	—	+-1	II
Eua	H	Lamium album	—	—	—	+	+	II
Eua	H	Rumex crispus	—	+	—	—	+	II

Specii insofitoare inregistrate într-un singur releu: Adv MM Acer negundo (plantulă) 1: +; Cp H Agrostis tenuis 2: +; Adv Th Amaranthus hypochondriacus 3: +; Eua H Anthriscus silvestris 5: +; Med II Armoracia rusticana 2: +; Eua th Atriplex tatarica 2: +; Med Th Bromus commutatus 2: +; Adv Th Callystephus chinensis 1: +; Eu H Carduus acanthoides 2: +; Eua H Centaurea jacea 4: +; Eua TH Centaurea micranthos 2: +; Cosm Th Chenopodium hybridum 1: +; Med Th Chenopodium vulvaria 4: +; Cosm G Convolvulus arvensis 4: +; Med Th Coronopus procumbens 4: +; Eua H Dactylis glomerata 2: +; Cosm Th Echinochloa crus galli 1: +; Cp Th Fagopyrum convolvulus 1: +; Eua H Geranium pratense 5: +; Eua H Glechoma hederaceum 5: +; Adv Th Hordeum vulgare 1: +; Eua TH Hyoscyamus niger 1: +; Adv Th Impatiens parviflora 1: +; Eua Th Lepidium draba 2: +; Adv Th Lycopersicon esculentum 1: +; Eua Th Matricaria inodora 2: +; Eua H Plantago lanceolata 2: +; Cp H Poa pratensis 2: +; Cosm H Potentilla anserina 5: +; Cosm Th Raphanus raphanistrum 2: +; Eua H Ranunculus repens 3: +; Eua H Rorippa silvetris 4: +; Eua Th Senecio vulgaris 1: +; Eua Th Setaria viridis 4: +; Eua Th Sisymbrium loeselii 2: +; Med Th Stachys annua 3: +; Cosm Th Stellaria media 1: +; Eua Th Thlaspi arvense 1: +; Cp H Trisetum flavescens 2: +; Adv Th Triticum aestivum 2: +; Eua Th Veronica polita 4: +;

Catedra de botanică și fiziologia plantelor

BIBLIOGRAFIE

1. FELFÖLDY I., 1942, Acta Geobot. Hung., V, Kolozsvár, 115—117.
2. MORARIU I., 1943, Bul. Grăd. Bot. și al Muz. Bot., XXIII, 3-4, Cluj—Timișoara, 156—157.
3. MORARIU I., 1967, Contribuții botanice, Cluj, 233—243.
4. POP I., 1968, Flora și Vegetația Cîmpiei Crișurilor, Ed. Acad. R. S. Române, 225—227.
5. SOÓ R., 1964, Synopsis Systematico-Geobotanica Florae Vegetationisque Hungariae I. Budapest.
6. UBRIZSY G., 1950, Acta Agronomica Sci. Hung. I, 107.
7. TÜXEN R., 1950, Grundriss einer Systematik der nitrophilen Unkrautgesellschaften in der Eurosibirischen Region Europas, Mitteilungen der Florist, — soziolog. Arbeitsgemeinschaft, N. F. Heft 2, Stolzenau/Weser, 115—116.

ZUSAMMENFASSUNG

DATEN ÜBER DIE ASSOCIATION *MALVETUM PUSILLAE*
MORARIU 1943 AUS TRANSILVANIA

Die Arbeit enthält Daten über die Association der ruderalen Unkräuter *Malvetum pusillae* Morariu 1943 aus den Kreisen Cluj 1—4 und Bistrița-Năsăud 5. Die von uns angetroffenen Kennarten dieser Association sind *Malva pusilla*, *Urtica urens*, und *Malva neglecta*. Die Daten der Aufnahmen 4 und 5, auf Grund deren *Malva neglecta* höhere Werte A—D aufweist (3—5), bestimmen uns, sie als Fazies im Rahmen der Association *Malvetum pusillae* Morariu 1943 zu betrachten (Tabelle 1).

DATE FITOCENOLOGICE DIN ROMÂNIA (II)¹⁾

de A. NYÁRÁDY

Leersio-Bidentetum (W. Koch 26) Poli et Tx. 60 (Tabelul 1, ridicările 2—4). Indivizii acestei asociații formează pâlcuri de mărimi variabile (100—300 m²) spre NE de la satul Cara, comuna Cojocna (jud. Cluj) la „Izvorul lui Pop” și în aval de acest izvor pe malul pîriului, care curge spre „Tăul puturos” de la Apahida.

Solul stațiunii a fost găsit excesiv de umed și acoperit în multe locuri cu ape stătătoare provenite din apă freatică, din ploii și scurgeri, precum și din revărsările de ape foarte frecvente în primăvara și vara anului 1970. Pe lângă o umiditate abundentă, solul are o troficitate minerală și azotată ridicată, este bogat în substanțe organice pe cale de descompunere. Indivizii asociației se dezvoltă luxuriant, formează un strat înalt de 120 (150) cm; acoperirea generală este de 95—100%.

Față de asociația *Polygono-Bidentetum* (Koch 26) Lohm. 50 (Tabelul 1, ridicarea nr. 1) în care din cele 26 de specii cele mai multe sînt terofite (Th: 61,54), foarte puține hidrohelofite (HH: 7,70%) și în rest hemicriptofite (H: 30,76%), asociația *Leersio-Bidentetum* este mult mai higrofilă și mai bogată în specii; din cele 55 de specii 20,00% sînt hidrohelofite, 34,55% terofite și 45,45% hemicriptofite. Fizionomia și structura caracteristică acestei din urmă asociații este asigurată de terofitele edificatoare dominante, precum și de specia hidrohelofită *Leersia oryzoides* f. *patens* Wiesb. care imprimă prin inflorescențele palid verzi-gălbui un colorit specific acestei fitocenoze.

Pe teritoriul cercetat unde apele sînt mai adinci, fitocenoza *Leersio-Bidentetum* se mărginește cu asociația *Scirpo-Phragmitetum* W. Koch 26 *leersietosum* Vollmar 47 (Tabelul 1, ridicările 5—6) dominată de *Phragmites communis* și *Leersia oryzoides* f. *patens* Wiesb. Spectrul biologic scoate în evidență hidrohelofitele (HH: 51,61%) care domină, lăsînd mult în urmă celelalte bioforme (Th: 12,90%, H: 25,80%, G: 6,45%, Ch: 3,34%). Lista floristică cuprinde unele specii de recunoaștere care permit încadrarea acestei asociații în alianța *Phragmition communis* W. Koch 26 (*Phragmitetalia*).

Cele de mai sus reprezintă primele date asupra fitocenozelor, cu *Leersia* din România.

1) Date fitocenologice din România I în Not. Bot. Cluj. 1968/69 pag. 61-66.